

LVDOVICO RVZAEO SVP. PAR. 87

cognoui, homine Egnatij amicissimo, omniumq; doctissia
morum. Vale, καὶ ὄναο τῆν εὐλιῶν τῆν δε τῆν ζήλῳ ἀξιοτάτωρ.
E Marliano nostro quinto Calend. Martias.

GVLIELMVS BVDAEVS LVDOVICO
RVZAEO SVP. PRAEFECTO
PARISIENSI S.

Værenti mihi materiam ad te scribendi Ruzæ charissime, occasio obtulit. Christophorus Longolius Venetijs nunc agit hyemē, diuersaturq; apud Petrum Bembum Patriacium Venetum à secretis Pontificis Maximi, honeste sanè ac splendide miraq; comitate exceptus. Est enim Petrus Bembus non modo magistratu atq; auctoritate Romæ inclytus, sed etiam doctrinâ præstanti & eximia, collega Iacobi Sadoleti etiam à secretis Pontificijs, dignitateq; episcopali præditi. Qui duum uiri (ut ita dicam) constituendæ Romæ eloquentiæ nuper ad me scripserunt: Roma alter, alter Venetijs: in amore illi quidem ingenij Longoliani riuales: tantaq; complexi hominem charitate, dignoscere uix ut possis uter alteri cedat in officij, benignitatisq; præstatione. Id ex Longolio cū audierim, facileq; eius asseueratione inductus sim ut crederem: qui etiam eiusdem suasu perpulsus, ad eos prior scripserim non alio sumpto argumēto: tum uero in literis eorum eam agnoui urbanitatem, quodam lepore elegantiae conditam & iucundam, quæ me in uenerationem hominum mihi ignotorum adduxit. Habebam antea par unum ingeniorum in animo meo adumbratum denunciatione famæ. Sunt enim ambo celebres in comitatu interiore Regis, ob literas Pontificias eorum chirographis subscriptas. Fidem etiam opinioni arrogauerat Longolij affir-

matio, aliorumq; nostratum. Nūc uirtutis eorum, ac probi-
 tatis species usque adeo informata, & exp̄ssa oculis meis
 obuersatur, ut nihil iam morer, aut Longolij testimoniū,
 aut publicæ uocis prærogatiuam: ipse penes me epistolas
 habeo, quasiq; obsignatas tabulas absolute numeris omni-
 bus humanitatis, & eruditionis indices: ita in tuum Lon-
 golium propensæ, id est in homines studiosos bona fide li-
 terarum elegantium, similesq; Longolij, qui rari sunt, ut
 materiam se nactos esse lætentur: quasiq; sibi gratulentur
 specimen, ac documentum prodendi egregiæ uoluntatis
 & generosæ. Cuius rei cognitione, æstimationeque addu-
 ctus, haud cupide quidem ipse, sed tamen non inuitus fa-
 cio, ut de sententiâ mea decedam, in Longolijq; transeam
 & ore & pedibus. Etenim per superos immortales, quæ
 commodior homini conditio, quæ splendidior potuit eue-
 nire, quàm ut in alieno cœlo homo peragranti cupidus,
 apud nationem eruditam, ingenij ac doctrinæ commenda-
 tione inclarescere? At huic non tantum id obtigit, sed etiã
 ut clarissimorū uirorum sinu exciperetur benigne & pro-
 lixe. Nam cum nauiculam ingressus Venetias secūdo flu-
 mine delapsus esset, à Bembo qui tū forte illic erat, ad ho-
 spitium amœnissimum, ac penè regium non inuitatus, sed
 raptus est ambrosios precibus, ac retentus, quoad ad Ca-
 lendas Aprilis unâ Romam contendant. Ac ne hominē
 gratuito indulgisse se diceres ad huiuscemodi hospitium inui-
 tanti amico, præterquàm quod ab hospite cauit ne fraudi
 sibi esset à Pontifice maximo Venetijs restitisse, quasiq; ua-
 dimonium Romæ diseruisse: etiam hoc pacisci sustinuit, si-
 bi ut interim pateret ex sententiâ animi bibliotheca publi-
 ca illius famigeratæ Alexandrinæ æmula: idq; ei non ne-
 gatum est, quod nullus exterorum adhuc impetrasse dici-
 tur. Nuncq; ille librorum helluo, ad penum illam Musarū
 ita obhæsit, quasi ad Lotophagos, ut nec patriæ memine-
 rit, nec

rit, nec sodalium ut conijcere licet: haecenus quidem certe, ut res Cisalpinas requirat. Scripturum enim ad me pollicitus est de copia eius bibliothecae. Quid igitur causae est, quin ipse Longolius (contra quam ego tecum sentiebam) de se, & conditione capienda honorifice haecenus, atque ex eventu feliciter senserit ac statuerit, nedum consulte atque prudenter? Atqui nunc in eo sum, manus ut illi haud grauate daturus sim, si urgere insistat, à meque exprimere erroris confessionem: cum par esse nequeam urgenti conscientiae, qui ante ipse inire rationem me non quire dictitabam consilij quod ceperat, consciscendae à patria, gentilibusque, & amicis absentiae: quod instar esse uideretur extorris uirtutis, uagaeque. Quippe qui non nouissem illis eum illecebris captum externae benignitatis, conuictusque, & usus uiroborum grauissimorum. Quibus in ipsis sat causae fuisse uideo homini uinculis omnibus, retinaculisque coniugij, pignorum, auctoramentorum, noxa denique (ut aiunt) atque nexu soluto, quamobrem animo suo obsequi constitueret consecrandis, & obeundis honestissimarum disciplinarum diuersioribus. Mihi quidem certe si similis fortuna obtigisset melioribus illis annis ac liberioribus, quo eram ardore discendi affectus, credo futurum fuisse, ut aspiranti fortunae cupide uela panderem, quocumque illa gentium aura me prouexisset. At enim ille amicis ita auctoratus erat fide data, sui iam ut arbitrij non esset. Non id ipse inficiatur: ad diem ob id affuit, quum fonticam causam haberet, tamen uadimonium obiit: & uadimonium tam longinquum, quod etiam ipsum differri frustratione potuit, si frustrator esse uoluisset. Sistenti se nihil fuit, quod obijcerent amici. At repente se proripuit, ita ut saluere simul, ualereque nos iusserit. Num etiam uasis non conclamatis? In hoc promissi fides elucet, tot itinera emensum esse eum nullam aliam ob causam, quae quidem conspicua sit, quam ut ex pacto se sisteret. Licuit manum

iniicere praesenti, si iniunctionem amicitia daret. Verum fac
 fuisse iniunctionem aut amicitiae iure, aut inter uos compa-
 ctam, num tu summo iure cum amico uterere? non puto:
 non ita te expertus sum. Vnde tibi frontem iuris huius usur-
 pandi, qui etiam ex aequo & bono, magnam partem remit-
 tere amicitiae ac condonare assueueris? Noli de tuo more
 decedere, ut in alienos mores immigres. Haecenus amici
 partes, amicitiaeque benignae numeros omnes impleuisse
 te palam ille contestatur. Vide ne pulcherrimum factum,
 ne optime collocatam beneficentiam, dum cumulare uis,
 euertas. Aegre tulisti scilicet hominem tibi e manibus ere-
 ptum: in quo ornando omne tuum studium, conatumque
 destinaueras. Hunc cui omnia summa non tua, sed ipsius
 causa cupiebas, fortuna tanquam e sinu tuo aut gremio pi-
 gnerata est, non minus illum quidem ubiuis gentium in
 aere tuo futurum. In hoc quid tibi obsit, quid iure queri
 possis non uideo, nisi non gratuitum esse fateare, quod ho-
 mini prestitisti: id quod si diceres ipse, nemo tibi crederet.
 Quod si summo iure uti nunc institeris, tuumque (ut ita di-
 cam) inusitata tibi frugalitate seruare, ad idque actionem ut
 pro socio, sic pro amico intendere, quae nulla iure civili
 prodita est (quae etiam si prodita esset ipsa, in bonum utique,
 & aequum honestumque conciperetur: iudiciumque non ultra
 id haberet, quam quantum facere amicus comodo suo pos-
 set) sed si hac, aut alia actione nunc utare, non rei modo ipsa,
 sed etiam hominis persecutoria, tanquam mancipii tui fu-
 erit, uereor ut amicitiam hilariter & comiter susceptam, pa-
 rum officiose tueri, ac perferre uideare. Caue per Deum,
 diuosque, qui obloqui gestiunt: dictitare illi quidem hoc
 possint, te tanquam ex syngrapha cum homine doctissimo,
 tibi que charissimo egisse ad operarum praestationem: quod
 a moribus tuis perquam est alienum. Proinde hic me tibi
 consultum amicitiae ingeram (me enim multis in rebus con-

sultorem tibi poscis, quarum tu longe prudentior es) cen-
 seboq; & auctor ero ut pro ingenij tui candore litem hanc
 tu dirimas potius, iurēque tuo decedas, quā duriuscule
 cum amico agendo tota persecutione cadas. Sua (ut dixi)
 huius iudicij formula est & peculiaris, ut si cuiusquam: cu-
 ius controuersia non modo ex decoro, & honesto disce-
 ptabitur, sed etiam disceptatio in reum propensa erit &
 prona. Quare si rem ad communium amicorum disquisi-
 tionem uocaris, aut res suapte ipsa sponte (ut fit) ad iudici-
 um hominum delata deductaque fuerit: id est si innotes-
 cere cœperit, quam ob causam inter uos animi quaedam
 offensio intercesserit: uereor ne ut egregiū te semper eius,
 aliorumque amicū, gnauūque esse docuisti, sic uicissit-
 tudinis amicitiae reposcitor fuisse uideare: id quod expro-
 brationis beneficij ut pars sit, necesse est. Iam cum hoc fe-
 rat ius, ratioque amicitiae (quod tu minime ignoras, qui
 id saepe ius amicis commodando usurpes) amicorum ut
 commodis non minus, quā nostris seruiamus: cur tan-
 dem ægreferas usu atque conuictu hominis amici te frau-
 dari, quem eam ad spem fouere, ornareque statueras, po-
 tius quā rationem habeas aduentantis eius fortunæ: cō-
 siliūque & propositū eius adiuues ac confirmes, festaque
 gratulatione erigas, quod certa ipse aut penè explorata spe
 suscepisse creditur? Depone tute paulisper memoriam ius-
 cundi fructus amicitiae, quem tibi ereptum esse doles: &
 ob oculos tuos siste animum hominis honesta cupiditate
 flagrantis illustrandi sui nominis: ad præmiaq; instantia
 erecti, studij incredibilis, laborisq; multos iam annos ex-
 hausti ingenio excolendo, quod præstantissimum natura
 sortitus est. Tum mature statue num ille gestientem ani-
 mum, doctrinēq; conscientia fidentem, coërcere debuerit:
 in orbemq; cogere translatitiae uitae in patria propositae,
 potius q̄ spei indulgere, quæ in Vrbe illustrissima, in parte

mundi celeberrima, in natione clarissima literarum cognitione & doctrina, ultro deferebatur. Neque uero obrectare eius consilio quisquam merito potest, ut temerario & inconstanti, quencumque ipse exitum rei habiturus sit. Urbe Roma profectus in Galliam ut promiserat, uenit, consilij, propositique certus: ab amicis redeundi ueniam, quasi peregrinationem liberam ut postularet. Si quod petijt a te non impetrauit bona uenia, tamen fide exoluta, mea quidem sententia, honeste se exauctorauit. A te discedens in Marlianum meum uenit, cum egregio iuvene, doctoque Bartolino Florentino Cœnobiarcha Asprimotano. Cumque de te multa, tuisque in se officijs & benignitate inuitandi, grata quidem ille & facunda commemoratione dixisset, id a me contendere cepit: ut apud te causam suam defenditarem, cui omnium maxime amicorum purgatum se uolebat. Ibi cum ego rursus labefactare constantiam eius tentarem, ut sensi actum me (ut dicitur) agere, non ultra odiosus esse uolui. Feci etiam de industria ut ostenderem haud ægre adduci me posse, ut consilium eius non absolum a ratione temporis esse existimarem. Quid ni enim id facerem, qui uiderem animi eius alacritatem non sine numine erectam, tanta fiducia fretam, ut id uelut pignus esse ducerem manentis eum honoris luculentis: praesertim cum tanta inertia, inscitia, neglectus honestarum disciplinarum elegantiaque literarum mentibus eorum obrepisset, qui auctoritate atque opibus ualent in rerum actu summo quorundam etiam animis, qui se uideri uolunt doctrinae arbitri & censores, proterius liuor & scelestus usque adeo incessisset, ut penè incubuisse uiderentur: operamque inuicem condixisse ad summouendos e comitatu Principali homines, qui hoc nomine inclaruissent. Nosti enim in egregia Principis ingeniosissimi uoluntate, in plausu nobilitatis, in ueneratione populi, ualuisse tamen paucorum improbitatem

bitatem ad opprimendam cito famam splendidae, inclytaeque doctrinae nonnullorum hominum: quorum nomina sua parte ipsa commendatione in Regiam insinuarant sine suffragatore. Explosa igitur è conuentu primorum, procerumque literarum bonarum existimatione, deturbata & exacta è subsellis curiarum, è tribunalibus, è selectis confessibus eloquentia, qua ille maxime eminere potest, seseque commendare, quid ei sperandum erat à beneficentia publica? Nouerat (crede mihi) nouerat (inquam) ac probè aestimarat istorum hominum mores, qui tantum decessurum auctoritati suae putant atque opinioni, quanta erit olim lautioris doctrinae, politiorisque opinio, si qui maiore quodam fato ad rerum actum euadant aliquando, qui cornicum (quod aiunt) oculos configere & audeant, & possint. Hec ferè sunt, quibus animaduersis causam non esse duxi cum homine contendendi, qui se consilij sui rationem subduxisse in summam consecrandae claritatis nominis praese ferebat: famaeque propagandae ingenij facultatibus, in officinis perpolitae elegantia inclytis. Etenim quotus quisque faceret duntaxat prudentia iudicioque praedictorum, ut cuius rei gratia tot loca peragrasset, tot sibi labores, erumnasque iniunxisset, quam rem denique omnibus anteponeret, eius rei fructum inter eos homines percepturum se speraret, apud quos friget eius gratia, quantum quidem pertinet ad honores adipiscendos? Non nescius erat quosdam, nullis nec industriæ, nec necessitudinibus adminiculis erigere sese, ac stare potuisse aduersus caecam istorum obtrectationem: qui literas ipsi bonas, earumque peritia nobiles, interdum palam laudant more fascinantium. Eum autem cum scirem nulli magis, quam tibi optasse consilium suum ut approbaret, eade re tecum antea uerba feci: quo tibi persuaderem Longoliū nec inofficiose de te, nec de se ipsum inconsulte hoc facto statuisse. In quo cum parum profecisse me arbitrarer, consilium cepi

literis id internuncijs tentandi, quod praesenti coram non processerat. Nam id ei discedenti facturum me, postea etiam epistola perfecturum recepi. Quam benigne uero secum praesente, absente, domi, peregraque egeris, quam egregie ac prolixè de studijs suis meritis sis, cōtestatione edita ingenuè professurum esse comperi, quam mox (ut spero) uidebimus Venetijs informatam. Proinde nisi his meis monitis auscultare tibi imperaueris, quod praesenti noluiisti, denuncio tibi periculum, & simultatem. A quo tandem inquis? Nempe ab eo periculum, ne te alienatum semel à se ipse suspicetur: aliumque calculum parem, eiusdemque candoris substituendum censeat rationibus suis, quo iacturam sarciat, amicitiam dissuat solidis officijs contractam: obseruantiamque exuat, qua te semper & merito profecutus est. A me tandem simultatem, & expostulationem praesentem. Qui cum in tua obseruantia atque amore æmulum Longolium haberem, cernam me ita fastidiri, ut desiderium æmuli mei ferre non queas: cui ob antiquitatem saltem, nedum assiduam operam anteponendus fui. Quem cum absentem ipsum tantopere requiras, satis est argumēti, quo loco habiturus me fueris, si eum tibi habere sodalem licuisset. Ita quem ante non poenitebat, quantum istius amicitiae cultu auctoritatem meam auxissem, nunc propè est ut perpudeat me in secundam classem amicorum à te esse contributum. Quod parum acutum me hominem non uidisse discernitor animi, qui mystica tecum necessitudine contracta in initiali genitura infantuli mei Ludouici, trabali clauo fixisse amorem nostrum sperabam. Verum ne isto fastidio mei magnopere tibi ludos facias, uenisse iam tempus spero, quo mihi possim opinionis tantum apud te, auctoritatisque asserere & arrogare, quantum propensiore Longolij charitate decedebat atque derogabatur. Quem enim iam habere potes, quem mihi anteponas: nisi si Erasmus externum tibi.

amicum epistolis crebris amplexari institeris, qui cum certare iam non ausim. Qui si forte huc migrarit, eumque exosculari in animū induxeris, isque se tibi dedat, fatebor rem hanc mihi ad incitos rediisse, ut fuit in prouerbio. Verū id fortasse melius in presenti uidero, aliū inuenero facile quē in oculis tuis colam, cui me uenditē, cui uel supparasiter in hac aetate, potiusque inultus abeā. Quin & ipm̄ Erasmi confirmatū mihi amicū exorare potero, mihi ut in hoc subseruiat officiose atque amice. Nam si aduentu suo ab omnibus optato, luminibus meis officere proterue statuerit, primū id erit (ut opinor) ut ē medio facessam: deinde ut emineat intemperias ipsi cieam magistras, quibus iam ipsis cum uix par esse possit, si in praesidia ipse calumniae transiero, eorumque auxilijs centurijsque cauillantiū me adiunxero, quid futurū deinde censes? quas illis copias accessuras, si cōmentatiunculas nouas succenturiauero? quantā porro impressionē me facturū in eius cōmentarios agmine impudentiae toto (ut aiunt) organo instructae, & accinctae? Verū (ut iocos iam desinā) nup̄ ipse Erasmus ad me scripsit, sed in tumultu: aiebatque se magnopere uereri, ne tu cum De loino nostro sibi infensus esses: orauitque ut se purgarē de scribendi neglectu. Turbulentis negocijs implicatus, animū (ut arbitror) parū habet liberū: officijsque nō necessarij minime feriatū. Nam & ipse nūc ad me rarius, quā solebat. Enim uero amice maxime (ut ad feria de Longolio redeā) uideat mihi tuus ille amicus, nō modo ingenio praestanti, sed etiā genio quodā excelso praeditus & ornat⁹, in primisque gratioso: cuius uelut numinis instinctu agitur in hanc, illamque nationē, libero & patenti ultro, citroque cōmeatu. In quibus quasi expeditiōibus nescias Palladis ne auspicijs, an hospitalis Iouis potius Gratiarūque rapiatur. usque adeo Longolij nomen non doctrina tantū eximia, sed amicitijs etiā illustribus nobilitari uidemus. Id quod certe nō pro-

cederet, nisi ingenium, geniumque huiusmodi circumferret: ueluti diploma quoddam tui, pacatique comatus atque etiam festiui, à Fortuna & Gratia mutuatus. Hunc cursum eius hactenus inoffensum morari si perrexeris, non tam amicitiae ius colere, quam commoda amicitiae consecrari uidebere: qui hominem à te bona ex parte productum, obseruantissimum tui, in medio spacio insistere causa tua postules, plaudereisque destituere, deposita spe, atque etiam abiecta ad metam palmarem perueniendi. Quanto igitur satius est, erectis eius spiritibus indulgere? qui simulatque palmam adeptus fuerit, quo est in te animo grato ac penè deuoto, primitias honoris in manu tua ponet: quem in primis dignum esse arbitratur, qui cum laetitia, decusque communicet incrementorum suorum. Equidē aetati meae hominem succrescentem, mollioraque omnia ac procliuiora nactum, ut longe meliorem ingenio, sic caetera non facile superiorem, tantum abest aegris ut oculis uideam emicantē, iamiamque anteuersurum si adniti uoluerit, ut etiam adhortatione adiuuem, atque uotis: ut quē in primis inter nostrates animaduertērim iusto literarum amore captum, nec ingenium, nec doctrinam quaestui, honori uero habuisse, studiorumque uoluptati. Quoniam autem meminī me non alia pietate imbutum fuisse in obseruantia, cultuque antiquae eloquentiae, suaue est mihi utique in huiusmodi uiorum mentione acquiescere. Nec uero usu sermonis tecū, colloquioque fatigor: nec salibus tuis fatior urbanis, & candidis: pro quibus uillaticos hos habebis extra pomeria natos. Quare libens, hilarisque feci, ut datum mihi à Longolio tuo scribendi argumentum longius, latiusque propagarem, quam fines epistolae iustae ab illis circūscribuntur, qui breuitatem peculiarem epistolarū esse sanciant. Quos etiam ipsos leges alias tulisse aetate nostra noui, quas nunquam sacrosanctas esse duxi: ex quo priscorum institutis

contrarias

contrarias esse comperi, quum ante ipse ab illis translatis
 tias esse duxissem. Vt cunque teneri me sanctionibus istis
 scrupulosis nō existimo, cum ad homines amicissimos scri
 bo: ijsq; uicissim amicos soluo, ac doctissimum quencq; aut
 iucundissimum maxime: quorum longissimam quāq; epi
 stolam lectitandam in primis, seruandamq; censeo. Si ut
 ualeam scire cupis, cætera egregie ac pugilice ut plerunq;
 à capite nec bene nec prædicabiliter, ut solitus sum ferè, ex
 quo noxam contraxi. Sin quid hic agatur quæris, uiuitur
 id est, tranquilla uita degitur. Nam ab urbe proficiscens,
 grauissimam quāq; curam, ac molestiam relinquere soleo.
 Hic ocio fruor alto atq; uberi, quo nomine maxime uicū
 meum abstrusum urbis frequentia præfero, qui mihi ua
 tationem fermè iustam ægritudinis præstat. Cui si hoc ac
 cederet, ut ægrotationis quoq; præstaret, causam haud di
 ceretis (ut opinor) quin ego animo huc migrarē: domusq;
 hæc mihi iusti loco exiliij esset ab urbe, sollicitudinum, an
 gorum, mœrorumq; conciliabulo. Certe si tantam mihi
 immunitatem dare posset hæc officina tranquillitatis, ua
 lere (ut arbitror) iuberem ius omne postliminiij. Quanquā
 si amicum unum & alterum fidei exploratæ haberem, qui
 bus tanquam depositarijs curarum uti possem (Nam ægri
 tudinum nollem) minus fortasse urbanam, morosamque
 istam habitationem odissem. Quare si mihi hæc ferias li
 berales inuides, quas in hunc annum cōcepi, statue an ex
 syngrapha huic te deposito offerre suscipiendo audeas: ita
 ut sine captione eadem usus sim securitate in urbe, &
 in uilla. Sed etiam etiamq; statue, & mature. Neq; em̄ lu
 dicra, aut triobolaris est sponsio, ut nostrates loqui solent.
 Poscit autem ut prædibus, prædijsq; (quod dicitur) stipu
 lanti caueatur. Tametsi ecquem esse putas tam bene præ
 diatum, tot possessionibus, tantis obuentionibus prædi
 tum, cui hanc credere sponsionem debeā si fide iubeat esse

sua? Atqui dedisset mihi Deus tātum capitis firmitatem, quando Asclepiadae nequeunt, haud erat quod angerer, quod quererer: denique quod poscerem, etiam si multa desidero fermè necessaria. Nescis tute profecto Ludouice, nesciunt alij qui in forense aut palatinum ergastulum ascribi praeclarum esse ducunt, & fortunatum, quantum uectigal lucratiui temporis, atque æquanimittatis, hac ex officina oculi, securitatisque percipiam: cum interim si quid exoriatur (ut fit interdum) controuersiae, sine tua aut cuiusquam pretextati disceptatione, Philosophia litem dirimat arbitratur ferè meo. Adde quod capitalem hanc noxam, ab eaque enatam interdum ægritudinem, ipsa mihi Philologia omnium horarum locorumque socia, carminibus excantat ad id accommodatis, tum graecis, tum latinis. Quam utinam ipsam tam facile consopire posset, semelque suppressere, quam potuit ambitionem atque cupiditatem. Quanquam ò me caecum animi, maleque de meipso meritum, qui ob id superum aures fatigare non desinam, uacationemque eius ærumnae flagitare: quam mihi fortasse prouidentia ad lustrationem animi, illustrationemque iniunxit. Nam absque hac inualetudine esset: quis scit, an erroneum animum coercere potuissem, quasi: à Philologia fugitiuum reprehendere, aut curiose emanstantem? Quid igitur (inquis) homine te futurum est studiorum alumno affiniū philosophiae, nec ætate iam uergente proficiente in constantiam? Nescio, nisi futurum spero ut sim tandem in auctoritate philosophiae, si quando penitus admitti ad eam mihi liceat. Nunc errorem tantummodo agnosco, nouique quam sim ineptus requirendo pristinam ualetudinē, ac propè inoffensam. Quod uelut Epodiam intercalare omnibus (ut aiunt) rhythmis succinere solitus sum, omnibusque interfari cōmemorationibus. Tanta est ineptia hominis non ferentis desiderium prosperae habitudinis, ac deploratae spei damnū. Gestio scire que pro-

sperere valeas cum uxore, ac germanis: quid tuus, meusque meditetur Tunfanus: quem tibi esse spero à memoria literarum colendarum horis tuis succisuis. Qua in re quantum tibi operam, literarumque elegantium honori nauabit accuratam & strenuam, gratiam à me quam maximam inibit. Nunquam tam literatus, quam paucis diebus fui. Crebris enim, atque etiam multis pariter itidem fuit respondendum: & scribendi labor me conficit, cum à manu ministri uicem mihi metipsum suppleam. Quare nondum auspiciari licuit, quod tibi sponderam. Et aliquid lectioni dandum est, qua mirum in modum me oblecto, ita ut scribendi commentationem numerem inter labores: nimirum, quod lectitandi intentio consentanea magis sit Philologiae meae, etiam si minus è re sit, & incremento hereditatis, quam liberis meis relicturus sum: congruentem utique ipsam homini antiquissimam curam habenti eorum studiorum, quae decoquere creditoribus solent. Quanquam nihil tam semper ijs credidi, quam nihil deperire ijs, quae in dies, in horasque copiosiores fiant. Quares fortasse quot uncias eius hereditatis, ex Asse meo factururus sim. Ego si fata me expectent, uix in semissem cessurum esse illum Assum confido, cum eo quidem ut caetera competant ac suppetant ad ocium, & arbitrium liberum. Spero te cum primarijs meis amicis huius cernendae hereditatis liberis meis arbitrum fore, patronumque, si qui exiterint fortasse, qui expilare conentur. Res certe haec ad te pertinebit, ut unciolam defendas mei, tuique Ludouici (tuum enim appello cuius tu initiationis arbiter lustrico die fuisti, alteriusque geniturae) qui te utique incolumi nunquam orbis esse poterit. Vale, & Longolium tuum, & me ama ut soles: ne si nos amiseris amicos, decuriam amicorum luculenter suppleam continuo habeas. E Marliano nostro, Pridie Nonas Martias. Anno M.D.XIX.